

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.

Pe zece luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administratiei ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.

Scrierile nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oră 30 fil., pentru a doua și a treia oră căte 20 fil.

Pentru inserare mai mare după învoiajă.

Adevăruri vechi și pururea actuale...

Din cincinăte nenumărate, cătă înfățișează istoria între nedreptăți învechite și năzuințe încordate spre așezarea drepturilor firești în locul ce li se cuvine, — ideea națională s'a înălțat strălucoitoare ca un sfant steag de luptă al tuturor popoarelor, care n'au avut în viitor și urgă trecutului putința de a-și desvolta liber toate facultățile, cu care le-a înzestrat Atotputernicul.

Unul dintre conducătorii popoarelor luptătoare pentru viața națională deplină, vestul agitator și dictator al ungurimile, Kossuth Lajos, spunea cu toată hotărârea, că:

«Fără naționalitate viață este de prisoș. A pierde naționalitate este a mori cu popor. Pentru aceasta naționalitate și limbă sunt mai scumpe decât libertatea. Căci libertatea pierdută se poate recuperi, pe când naționalitatea odată pierdută rămâne pierdută pentru toatea».

Adevărul cuprinse în aceste cuvinte lapidare este de actualitate și în timpul de față, ca și în clipa când a fost rostit în forma aceasă pregnanță și convințătoare. Întrăga povara lui o va simți cu adâncă durere în deosebi poporul, care este amenințat cu pierderea școalelor sale, cu înălțarea limbii sale din învățământul poporil și înlocuirea ei prin altă, care nu e dorită de părinti și nici înțeleasă de copiii lor.

Cătă distanțăle delul de cugetare ai înțelepelor bărbați de stat, carui au așezat pe temeli solidă clădirea constituțională a patriei noastre și până la încercarea nouă de a lipsi de cătrejini leali și jerifitorii de cel mai elementar drept firesc al lor, de dreptul de a-și crește copilașii în propria școală și în limba maiică lor!

Alcătuitorul legii școlare fundamentale a patriei noastre, Eötvös, încă din primăvara anului 1848, când ajunsene pentru întâia dată ministru în cabinetul contelui Batthyány Lajos, elaborase un proiect de lege pentru organizarea învățământului poporil. În §. 13 al acestui proiect a dat o frumoasă dovadă despre bunele intențuni, de care era călăuzit față de toți locuitorii țării, de orice limbă, națiune sau confesie ar fi. Aici se impune statutului datoria de a înființa și susține în una și aceeași comună școală separată pentru fiecare confesiune, dacă are cel puțin 50 copii obligați a cerceta școală.

Proiectul lui Eötvös a ajuns abea pe la mijlocul lunei August 1848 în desbatere, când spiritele erau foarte agitate din cauza frâmantărilor revoluționare. De aceea scria poetul Alexandru Petőfi la 10 August 1848 într'un articol de zi:

«Ați putea lăsa la o parte cheia educației acum când nici nu suntem, dacă vom avea pe cine educă, ori nu...»

Ea a și fost lăsată la o parte. Dar când a luat Eötvös pentru a

doua oară, la 1868, conducerea ministerului de culte și instrucție publică, a reușit să-i dea o deslegare corespunzătoare imprejurărilor. Desi nu putea să mulțumească toate aşteptările, nu s'a sfîrtit a fixă în §. 58 al articolelui de lege 38 din 1868 principiul just și singur admisibil, ca în școală populară fiecare elev să-și primească instrucția în limba maternă.

Cu toate că pomenitul articol de lege este și astăzi în vigoare, principiul statorit în §. 58 a fost necosit de toți urmării lui Eötvös, și nu-l luat în seamă nici astăzi.

Astfel, în privința chestiei școlare, desvoltătoare în ultimele decenii n'a făcut nici un pas înainte, ci a mers dimpotrivă: dela lumina spre întuneric, încât nu numai veacul al XIX sau al XX ar trebui să se sfîrtească, deci rezultările ei, ci chiar și secolul al XVIII răsușnă dă regres. Căci de atunci spusește vestul profesor și filosof Apászai Cseri János în cursul său despre necesitatea școalelor, că este ticaloasă națiunea, că și poate primi învățătură numai în limbă străină. (Nyomorult a nemzet, a melyik tudományt csak idegen nyelven merítethet.)

In timpul din urmă se ivesc oarecare prezențe, că nici opinia publică ungurească nu este împăcată cu felul de procedare a guvernului țării în cauza statificării de școală.

Astfel în Budapest Hírlap din 23 Martie 1918's a putut cîti următorul adverstiment: Statul nici nu are drept a se mesteca în mod atât de brutal în dreptul părinților, pe baza căruia dreptul să de Dunmeeze părinții însăși au să decidă în ce spirit să fie crescuți copiii lor. («Az államnak nincs is jogja răbutăsină belenyulinak a szülők jogába, a mely istenadája jog alapján maguk a szülők határozák meg, hogy milyen szellemben nevezüldjenek gyermekeik.»)

Nu suntem dacă aceste adevăruri vechi și pururea nouă vor putea să pătrundă și în cugetul acelor, cari din voia întâmplării ar fi chemați să inaugureze o direcție mai sănătoasă în toate chestiile școlare și culturale din patria noastră. Dar simt o vorba veche și verificată prin seri infinite de experiențe:

Natura non imperatur, nisi pareatur.

Și nădăduim, că drepturile lăsate de însuși Dumnezeu pentru toate popoarele din lume nu vor putea fi desființate prin nici o lege omenească.

In această nădejde este țaria și măngărea noastră.

Din camera ungură. În sedința din 23 i. c. a vorbit ministrul de alimentație, principale Ludovic Windischgrätz. Occupându-se cu o vorbire a prim-ministrului austriac Seidler, acesta a declarat că nici ministru de exterană nu lăsat săptării lor nici un fel de indiferență cu raportul întrebării care au venit de la boierii romani, încărcăți să verifice și să asigure proviziunile statelor aliate pentru anul cel mai de aproape. Ministrul Windischgrätz motivează pe larg necesitatea rezchizăriilor, care s'au facut

pentru trebuințele noastre proprii, și nu cum din gresală s'a crezut, pentru satisfacția cerințelor austriece. Pe seama armatei trebuie să mai dâm până la 15 luni cinci mii de vagoane de bucate, și să aducem jertfa nouă pentru procurarea lor. Opozitia a întreprins mai de multe ori vorbirea ministrului. Majoritatea însă a aprobat ministru.

Sedința din 24 i. c. s'a schimbat în sedință secretă și a durat până la 2 ore d. a. Cum spun zilele, în această sedință s'au desbătut și chestiunile de alimentare, Redeschizându-se sedința publică, dieta s'a ajunsat până la ziua de 4 lună.

Problemele parlamentului român. Cu prijul alegerilor pentru parlamentul român, partidul conservator a finit lîncă acestea în București de o adunare în care prim-ministrul, dl. Marghiloman, a stabilit următoarele probleme, ce cad în sarcina viitoarei camere:

Raificarea tratatului de pace, statuirea responsabilității pentru răsboiul României, reforme interne, între care și reforma legii de presă.

Ministrul președintei mai cere să fie trasă la răspunderi toți cei ce să îmboce să fie nedrept, și să se pedepsească totuși aceia, pentru cari mii de oameni au fost dejunii și osândi și fără să fie vinovați.

Dl. Marghiloman declară, după constatare mai pe sus de îndoială făcute de comandanții armatelor române, că România a intrat nepregătită în răsboi.

Sinoadele eparchiale și comisarii guvernului

Ziarul Pester Lloyd din 18 i. c. publică următorul articol:

În discuție sinodului arhidiecezan din Sibiu, la 10 Mai, s'a întâmplat un lucru neplăcut. Mitropolitul care a prezidat sinodul, în prezența comisarilor guvernului, baronul Dr. Emil Petrichievich Horváth, a trebuit să constate că numai 13 membri sănătă de față, prin urmare sinodul nu mai poate aduce hotărâri valide.

Faptul acesta trebuie însemnat că mai văros, că și sinoadele sinodale din Caransebeș și Arad, ale bisericii gr. române, au decurs fără rezultat, și episcopii de la Caransebeș și Arad au trebuit să constate că nu s'au întâmplat în sedință decât 13 membri, prin urmare sinoadele nu puteau continua lîncărelelor lor.

Aceste imprejurări provoacă fizice bănuială, că aiici am avut de a face cu o procedare organizată, care trebuie considerată ca o boicotare a comisarilor săpători, trimis de guvernul ungur pentru exercitarea dreptului de control al Coroanei în fiecare sinod în part.

Delegarea de comisari ai guvernului la sinoade a format nu de mult obiectul unei hotărâri a camerei unigare cu puțină înainte de a se întâmple sinodul din Arad. Deputat St. C. Pop a adresat o interpelare prim-ministrului, declarând că este în contra spiritului constituției, ca dreptul de control al Coroanei să fie exercitat de comisari ai guvernului. Prim-ministrul Wekerle a stabilit atunci, că conform constituției noastre, Coroana exercită dreptul ei de control prin

guvernul responsabil și că guvernul își exercită acest drept de control prin trimitere de comisari ai guvernului. Răspunsul prim-ministrului a fost aprobat aproape cu unanimitate de cameră. Prin aceasta delegarea de comisari ai guvernului a fost învinută și privita ca dreptă și legală de factorii constituționali, singuri îndrepătăti și aici să judece.

Dar chiar dacă n'am stat în fața unei confirmări atât de expuse a procedării guvernului, sănătatea motivației care îndreptă supravegherea strică a autonomiei acordate bisericilor române, în cursul invaziei române în Ungaria, am văzut o serie de apariții triste în populația română, — chiar dacă n'au fost apariții de ordin general, — totuși au fost cazuri multe neplăcute, pentru care portau vina preoții și învățătorii acestei biserici prin acțiunea lor agitatorică, de rătăcire, adecă toamă organele autonomele bisericești.

Recunoscându-se atitudinea corectă a masselor mari ale românilor din Ungaria, — chiar și în cercurile organizaților de apărare națională, — chiar dacă n'au fost apariții de ordin general, — totuși au fost cazuri multe neplăcute, pentru care portau vina preoții și învățătorii acestei biserici prin acțiunea lor agitatorică, de rătăcire, adecă toamă organele autonomele bisericești.

Este acum întrebarea, ce efect se așteaptă în cercurile organizaților acelor boicotări. Dacă e la mijloc intenția, de a se exercita efect străinătății prin această demonstrație, trebuie să ne ridicăm aici glasul cu bunăvoie, dar cu hotărare pentru un avertisment, indemnând să se renunțe curând la astfel de intenții. Unde acest avertisment nu are efect, acolo brâul puternic al statului ungur va să facă ordine.

Aradul, Caransebeș și Sibiu nu sănătate în Boemia, — lucrul acesta îl vor afla destul de în grabă urzitorii acestui pașă.

Intervenția grabnică a statului ungur va avea înfrângere neînțărită, chemând la realitate pe domni, ca să stie unde se alău.

la dacă aceste manifestații au de scop să aibă loc în politica internă a țării, va fi bine să arătăm că exercitarea dreptului de control se face în chip legal de factorii constituționali, și că în această privință poate hotără numai statul ungur și legislația lui, și nici de cum sunătă unor membri sinigurăci ai sinoadelor eparchiale.

Sătem de convinție, că toată Ungaria, imprenă cu massele mari ale poporului român, învinuiează acest punct de vedere, unicul cu putință, și credem, că aci cari voesc să se folosească de autonomie bisericească gr. române pentru excese contra drepturilor statului, fac cel mai rău serviciu acestei autonомii.

Sinodul Arhieocezan

I. Raportul Consistorului Arhieocezan plenar Prevenenat Sinod Arhieocezan!

Despre acercurile de competență Consistorului arhieocezan plenar pe cei din urmă doi ani, și anume deles sesiunea sinodului din anul 1916 până azi, avem oноare a face următorul rapor:

I. Fiind înca în vacanță scaunul de arhieocșop, acercurile arhieocezee, conform dispoziției cuprinse în §. 118 din Statutul organic, au fost conduse tot de L. P. C. Sa Dr. Ilarion Pușcariu, arhiman-dit, vîr acrhierecop.

II. Pentru îndeplinirea scaunului de arhieocșop și mitropolit făcându-se dispoziționale, prescrise în Statutul organic, alegeră s-a efectuat în Sibiu în sedința Congresului electoral, dela 23 Iulie 1916, atât fiind L. P. C. Sa vicar arhieocșop din Oradea-mare, arhiman-dit Vasile Mangra, râna înalță aprobată a actualui de alegeră s-a făcut prin autorizatul președintelui 8/Septembrie 1916. Consistorul și stărea nouă arhieocșop și mitropolit s-a făcut în mod sărbătoros de 16/29 Octombrie 1916 în biserică din Oradea-mare.

In sedința plenară din 18/31 Octombrie 1916, înălță în Oradea-mare, nou arhieocșop-mitropolit Vasile Mangra, a declarat, că a luat conducerea arhieocezee, cecace a adus și la cunoștință clerului și poporului prin circulație ce se aduce sub vîr. Totodată a notificat, că în casă de absență cu substituirea II autorizează pe arhiman-dit Dr. Eusebiu R. Roșca, asesor consistorial și director seminarial, care dispoziție s-a susținut și după reînțocerea Consistorului la Sibiu, prin dispoziția prezidială din 27 August 1917, luată la cunoștință în sedință plenară din 21 Septembrie 1917, prin conciliu N. 0390 plen.

III. În 14/27 August 1916 regatul vecin România declarând rebel monarhiei noastre, îndată că se sătăcă despre aceasta, în 15/28 August 1916, Consistorul s-a întrunit în sedință plenară și a lăsat dispozițiunile necesare pentru refugiere. Consistorul și permanenta asigurarea valorii arhieocezee din geniu și credință în biserice, înălță la 16/27 August 1916, prin Circularu N. 8980 ce se aduce sub vîr., aducând la cunoștință clerului și a poporului aceasta sfiduoitate stări, îlădemant din nou la datorinjele făce de patria iubită, invitându-să fără rugăciuni ferbită către preambul Dumnezeu pentru succul armelor, ostilor, noastre și pentru că mai curăță restabilire a păcii.

Tot atunci, sub Nr. 8977, a adresat o reprezentare către Excelența Sa M. ministru preșident, în care a cerut a se lăua dispozițiunile necesare pentru a se putea refugia Consistorul.

La 10/13 Septembrie 1916 arhiman-dit vîr arhieocșop Dr. Ilarion Pușcariu convoca Consistorul la sedință plenară, în care comunică un ordin al comisariului regesc al jării înnumărat pe calea politiei de granită, în sensul căreia, pe baza unui mandat al Excelenței Sale D-lui ministrului reprezentăngă deputați și instituții politice și sociale precum și cu asessorii consistoriali la Oradea-mare, ducând cu sine valoare arhieocezee, tot asemenea are a face și direcționarea seminarială, căreia este a începe comunică acest mandat, și deorece din cauza etăji înălță și a stării sanitare nu poate călători la Oradea-mare, în congelegare cu Consistorul, impunucrîște pe arhiman-dit Dr. Eusebiu R. Roșca, asesor consistorial și director seminarial să înclocuză în această misiune, Roagă dec Consistorul să facă pregătirile de lipsă pentru plecare sub conducerei substitutului amintit, lăud cu sine și valorile.

Consistorul a lăuat act de comunicări facute și în 4/17 Septembrie 1916 a plecat la Oradea-mare.

La 10/23 Septembrie 1916 s-a jinut în Oradea-mare prima sedință a Consistorului sub prezidiul arhiman-ditului Dr. Eusebiu R. Roșca și prin circulație ce se aduce sub vîr., s'a adus la cunoștință clerului și credințoșilor refugiajă Consistorul la Oradea-mare și s'a lăsat dispozițiunile necesare pentru funcționarea Consistorului într-impărăție. Consistorul a lăsat la Oradea-mare pînă la 17/30 Iunie 1917, când s'a reînăscă la Sibiu, cecace s'a adus la cunoștință credințoșilor prin circulație ce se aduce sub vîr..

IV. La 8/21 Noemvrie 1917 a jinut în Oradea-mare prima sedință a Consistorului sub prezidiul arhiman-ditului Dr. Eusebiu R. Roșca și prin circulație ce se aduce sub vîr., s'a adus la cunoștință clerului și credințoșilor refugiajă Consistorul la Oradea-mare și s'a lăsat dispozițiunile necesare pentru funcționarea Consistorului într-impărăție. Consistorul a lăsat la Oradea-mare pînă la 17/30 Iunie 1917, când s'a reînăscă la Sibiu, cecace s'a adus la cunoștință credințoșilor prin circulație ce se aduce sub vîr..

V. La 8/21 Noemvrie 1917 a jinut

condolat la cancelaria de cabinet a Mai-stiei Sale, jar prin circulație ce se aduce sub vîr., adus la cunoștință clerului și poporului din arhieoceză acest caz tris și a dispus, ca până la mormântare în fiecare parohie să se tragă pe zile de trei ore clopele; pe biserică și scoale să se arboreze standard negru de dolju, iar în iuriu in-mormântari să se servească slăntă liturgie și părasă pentru odihna sufletului răpos-ăsatului împărat și rege Francisc Iosif I, cu care ocazia preoții vor comemora faptele de eternă credință ale răposăto-

rii.

Împrejurarea cu neliniște sinodelor protopresbiterale dințimpreună cu indicarea motivelor din cari acelea nu s-au putut înțela, să se notifică la timpul său Consistorul, care a lăuat act despre starea următoare.

Sperăm, că în scurt timp se vor re-introduce stări normale, și sinodalele pro-topesbiterale își vor lăsa nou cursul lor normal.

XI. Hotărârile sinodale din anul 1916 s-au executat în sferă de activitate a Consistorului, și spre modul cum s-au execu-tat, urmăzează raporte speciale.

II. Din senatul bisericesc

În consonanță cu dispozițiunile «Statutului organic», Consistorul arhieocezeană să se situză sub vîr., s'a anunțat suptre pe tron a Maiestății sale Carol IV, și s'a ordonat, ca să se pomentă la serviciile bisericești.

In o inspecție a bravei noastre armate, în 28 Octombrie 1917, Maiestățea Sa glorioasă nostră Împărat și rege a fost în pericol de a se înca în rîul Iszon. Consistorul în sedință plenară și-a exprimat bucuria în față scăparei norocoase a Maiestății Sale, căreia a dat expresiune și prin telegramă trimisă cancelariei de cabinet a Maiestății Sale. Totodată prin circulație ce se aduce sub vîr., s'a ordonat, ca în toate bisericile noastre să se înalte rugăciunile de mulțumire pentru scăparea norocoasă a Maiestății Sale.

V. În cursul anului 1916 au devenit vasele postibile ale protopresbiterilor în Oradea-Campeni și în Hunedoara prin trecește la cele vecinătăți a protopresbiterilor Ioan Fundoi și Avram Păcurariu, iar în cursul anului 1917 cel al tractului Cohalmului prin răposarea protopresbiterului Ioan Berca, și astăzi pentru întregirea acestor protopresbiteri, căt și pentru întregirea protopresbiterului Ila, devin vacanță maine, și astăzi, s'au lăsat dispozițiunile necesare.

VI. Numărul exhibitorilor în anul 1916 a fost 10,002, iar în 1917 a fost 10,434. Un aspect special arăta actele nerezolvate. Un aspect special arăta actele nerezolvate. În cursul anului 21 Septembrie 1917, prin dispoziția prezidială din 27 August 1917, prin conciliu N. 0390 plen.

Obiectele după natura lor au fost: Prezidețiale 1916 1917 Prezidețiale 433 512 Plenare 274 295 Bisericești 2187 3132 Scolare 2956 3545 Epitropeschi 4832 2722 Dotajele dela stat 220 228

Cu total 10,902 10,434. Exhbitorele s-au rezolvat parte în sedințe, parte din prezidiu.

Sedințele consistoriale. In cursul anului 1916 s'au înținut 126, în cursul anului 1917 s'au înținut 114.

Dintre acestea au fost:

Plenare	in anul 1916	13	in anul 1917	6
Bisericești	"	34	"	39
Scolare	"	33	"	32
Epitropeschi	"	35	"	37
Mixte	"	11	"	"

Ordinare la astăzi:

Plenare	in anul 1916	5	in anul 1917	2
Bisericești	"	20	"	27
Scolare	"	27	"	22
Epitropeschi	"	31	"	25
Mixte	"	4	"	"

Sedințe ordinare în total 165.

Sedințe extraordinaire:

Plenare	in anul 1916	8	in anul 1917	4
Bisericești	"	8	"	12
Scolare	"	6	"	10
Epitropeschi	"	4	"	12

Sedințe extraordinaire în total 64.

VII. La 1 Octombrie 1917 exprimand perioada congresuală 1914–1917, în înțeleșă dispozițiunilor din Statutul organic să s'au înțin alegerile de deputați consistoriali pentru un nou period de trei ani. Alegerile s'au înțin în termivele normale și actele sunt înaintate la Consistorul metropolitan.

VIII. Expărând în Dumineca Tomii din anul current mandatul de deputați la sinodul arhieocezean, în înțeleșă normelor din vîgoră s'au ordonat alegeri nouă pentru un nou period de trei ani 1918–1921. Actele electorale se transpun cu raportul.

IX. Cu finea anului 1917 a expărțit perioada de trei ani, pentru care a fost destins corporațiunile de conducere în pro-topesbiterie și în parohii, și în confruntă cu normele din vîgoră s'au ordonat reconstituirea acestor corporațiuni pe un nou period de trei ani.

X. Starea de rebel a adus cu sine, că nu s'au putut înțin în mod normal și noile protopresbiterale.

In anul 1916 nu s'au înțin în 7 protopresbiterale, anume în: Abrud, Avrig, Bran, Cameni, Orașești, Târnava și Treișoare. În 1917, nu s'au înțin în 18 protopresbiterale, și anume în: Abrud, Avrig, Agnita, Bran, Brașov, Cameni, Cluj, Deva, Hateg, Hunedoara, Ila, Murăș-Ororhei, Reghin,

Orăștie, Sibiu, Sighișoara, Târnava și Treișoare.

Împrejurarea cu neliniște sinodelor protopresbiterale dințimpreună cu indicarea motivelor din cari aceleănu nu s'au putut înțela, să se notifică la timpul său Consistorul, care a lăuat act despre starea următoare.

Sperăm, că în scurt timp se vor reintroduce stări normale, și sinodalele pro-topesbiterale își vor lăsa nou cursul lor normal.

XI. Hotărârile sinodale din anul 1916 s'au executat în sferă de activitate a Consistorului, și spre modul cum s'au execu-tat, urmăzează raporte speciale.

a) În centră:

Vîcă arhiepiscopesc, arhiman-dit	1
Directoare seminariaj, arhiman-dit	1
Asesori consistoriali, arhiman-dit	4
Funcționari consistoriali, protopresbiteri	2
Profesori seminariaj, presbiteri	4
Director la școala „Asociații”, presbiter	1
Oficiali consistoriali, diaconi	1

b) În afara:

Protopresbiteri, totodată parohi	30
Protopresbiteri onorari, parohi	1
Parohi, (dintre care în America) 8)	926
Administratori parohiali	27
Presbiteri în alte funcții	8
" pensionari	10
" resignați	0
Capelași	41
Diaconi	8

In decursul anului 1916 au răpus 2 protopresbiteri și 25 preoți, fără să moră în luptă. În 1915 cu 11 mulți, și în decursul anului 1917 au răpus 1 protopresbiter și 25 preoți, fără că cu anul 1916 cu 1 mai puțin. În 1917, înțocmirea s'au săvârșit în 1916, 5 și în 1917, 17.

III. Comunale bisericești:

a) matre	954
b) filii	360
c) famili	174,883
d) suflete de gen bărbătesc	404,404
e) " femese	37,310

Peste tot suflete 801,714

In comparație cu anul 1915 se arată o creștere de 37,967 suflete.

Din întreaga populație său cel și servicii:

a) bărbăti 213,521

b) femei 163,287

Iaolață 376,808

Calculat în procențe său cel și servicii

46,72%.

In anul 1917 s'au încheiat și civile, dintr-acela numai civili 125, iar iniție 187, cu totul 172.

Concubinate și conviețuiri ilegale la finea anului au fost 2729.

Nășteri legitime:

a) de gen bărbătesc 5,439

b) de gen femeesc 5,243

Iaolață 10,682

Nășteri ilegitime:

a) de gen bărbătesc 768

b) de gen femeesc 710

Iaolață 1,478

Totalul nașterilor legitime și ilegitime :

12,160.

Au murit în decursul anului 1917:

a) bărbăti 8,012

b) femei 8,003

Total 16,015

IV. Parohii vacante la finea anului 1917, au fost 47.

Consecptul lor se aduce sub lit. B).

V. Secțiunea teologică a seminarului «Andrian» în anul 1915/16 a fost frecventată de 98 elevi, anume:

în cursul I 31 elevi

" II 49 "

" III 18 "

Iaolață 98 elevi

Dintre acești:

cu maturitate gimnazială 56

" reală 1

" 8 clase gimnaziale 7

" 7 " " 13

iar în 1916/17:

în cursul I 8 elevi

" II 20 "

" III 40 "

Iaolață 74 elevi

Cursul teologic în anul 1916/17 s'au înțin la Oradea-mare.

Din acești:

cu maturitate gimnazială 56

" reală 1

" 8 clase gimnaziale 0

" 7 " " 11

Toți absolvenții s'au stăpîs și examine-nuți de calificări preoțești.

Programele seminarului se alătură sub C).

Vl. Într-o marginile bugetului s'au votat pe anul 1910 ajutoare:

a) din fondul Rudolfin, preoților, Co-

roane 2,108;

b) din fondul bisericilor, comunelor

bisericesti, Coroane 2,500,

iar în anul 1917:

a) din fondul Rudolfin, preoților, Co-

roane 3,300;

b) din fondul bisericilor, comunelor

bisericesti, Coroane 7,100.

Sub litera D) se alătură consemnare despre împărțirea acestor ajutoare,

VII. Procese matrimoniale și dicțiuniare:

a) matrimoniale în decursul anului 1916 între înăuntrul și său finalizat, iar în decursul anului 1917, 61;

b) disciplinare pentru diferite transgresii și delicii în 1916 au fost 50, dintre care 35 s-au finalizat, iar 15 sunt în curgere; în 1917 au fost 37, dintre care 25 s-au finalizat, iar 12 sunt în curgere.

Reforma electorală

După pauza de o săptămână, comisia parlamentară s'a întinut lărât în sedință la 23 i. c., după ameaza la ora 5. Președintele: Ladislau Bodthy.

La §. 2, și-au exprimat îngrijorările deputații *Aurelian Bizon* și *Samuil Bakonyi*, care au cerut să se păstreze textul proiectului original.

Iuliu Varga dorește să se introducă, ca o condiție generală în §. 1, terminarea școlilor primare de 4 clase sau cunoșterea limbii maghiare în scris și cîrtit.

Stefan Haller nu primește condiția de pace și lasă prima, fiindcă este îndepărtătă impotrivă populației dela stat, în favoarea elementelor din țară.

Raportorul Andrei Cimieză recomandă modificările situate în §. 2.

Sedința se ridică la ora 8 seara.

In 24 Mai d. a. la 5 ora s'a întinut de nou. După discursurile rostite de: *Carol Huszar*, contele *Ștefan Tisza*, prim-ministrul *Wekerly* și *Ștefan Szabó*, președintele Beöthy a dispus să se voteze proiectul votat asupra textului original din §. 2, al proiectului: intrunge numai gaze voturi.

Se pune la vot modificarea înaintată de raportor, care zice că: primace dreptul de alegători ceice au terminat *pase* clase primare, sau caru au terminat *patru* clase primare și și-au sfărat de aceasta și *ungurește*. (Acesta este punctul de vedere al guvernului). Au votat pentru 8, contra 21 din partidul muncii și 2 din partidul poporului.

Urmează la vot *modificarea* prezentată de contele *Ștefan Tisza*, care a propus să se omítă *patru* clase primare și *cunoașterea limbii maghiare*, și în locul acestora să se introducă pentru obținerea dreptului de alegător *terminarea de clase primare*. Majoritatea comisiunii primește propunerile facute de contele *Ștefan Tisza*.

Deputatul Arpăd Falasy înaintează părere separată, care o va motivea în plen.

Sedința de Sâmbătă, în 25 Mai, deschisă la ora 10 înainte de amiază, a debutat paragraful al treilea, care s-a votat cu schimbare propusă de raportor și susținută de contele *Ștefan Tisza*, care a se lăsa ca baza listă alegătorilor dela 1918. Se mai votață către paragrafi. Proxima sedință va fi în 31 Mai n.

Sinodul arhiepiscopal — și d-l Goldis. Ziarul *Pesti Napló* din 22 l. c. comunică o declaratie a d-lui Vasile Ooldis în afacere comisariilor guvernului triplu și la sinodele eparciale din anul acesta. Adeverata cauză a trimiterii comisariilor la sinode este aceea, că — după d-l Goldis — *metropotul Vasile Mangra a cerut guvernului să-i trimîndă la sinodul arhiepiscopal un comisar al guvernului, căci el — metropotul — s-a temut de acuzații violente ce l-ășteaptă, din cauză că a cedat atât de ușor statuloul școliale românești*.

Keleti Eřetiso anunță, că *metropotul Vasile Mangra a zis, cu raport la cele afirmate de d-l Goldis*, următoarele:

Declarația acuza nu numai o re-sping hotărât, că trebuie să o califice de colomnă micinoasă. Toamna din contră, eu am făcut acela, care dăpă primăvara ordonanței ministeriale m'am adresat direct cădăt că ministrul de culte, că și cătră ministerul președinte, și pe cale să dispună prin telegramă reuniunea comisarii guvernului Sinodul dela Sibiu a luate acă depinde recunoașterea despre pașii mei întreprinși în această afacere.

Din Irlanda. Nemulțumirile irlandezilor se sporesc zilnic și revoluția prinde rădăcini tot mai puternice. Guvernul englez arezăță mereu pe sefi poporului din Irlanda. Legea militară engleză a pricinuit mișcările revoluționare. Irlandezii nu se mulțumește acum cu homerule, ci pretind drepturi cu mult mai largi, explăotând situația grea actuală, în care se găsește Anglia răsboinică.

Situația pe teatrul răsboinic. Nu s'a vorbit eveniment de seamă pe diferențele frontură.

Raportorii de răsboi ai înțelegerii verăsc de căteva săptămâni, că pe teatrul

luptelor dela vest germanii sănt gata să pornească o nouă mare ofensivă, care va hotărî definitiv soarta răsboiului. Ofensiva până acum n'a urmat. S'au dat atacuri parțiale și încăintări de reconuștere pe unele locuri din front, precum și întreprinderi aeriene și de o parte, și de alta.

În noapte de Marți și Miercuri aeroplanele germane au bombardat Parisul și au produs nespusă panică în toată capitală. Înreg Parisul s'a refugiat în pivnițe. Au cîştig jefura persoane, și cîlduri mari și mici.

Pentru orfelinat

Au mai intrat următoarele daruri:

1. «Lumina», Sibiu, rata III 1000 Cor.
2. «Scoala», Uioara, . . . 50 "
3. Petru Vaida, paroh în Iași (tractul Cetatea de peșteră), colectă de crea-dincoziș de acolo . . . 100 ,

Total: 1150 Cor.

Cassa Arhiepiscopală.

Textul tratatului de pace intre România și Puterile Centrale (Fine)

Articolul XXII.

Ca privire la amănuntele predările de care se prevede la articolul XVI, că Administrația civilă, precum și cu privire la retragerea ordonanței publice de Administrația de ocupare, se va încheia o convenție osoabilă. Din faptul acestor ordonanțe, nu se vor putea ridica cereri de despăgubiri; de asemenea, se vor respecta drepturile teritorial obținute pe baza ordonanțelor.

Administratori forță și licitațiori numiți prin dispoziția Administrației de ocupare, pot fi trași la răspundere penala sau civilă, pentru abaterile de datele lor, numai cu aprobatia Comandanțium de căpitanie al armatei de frontieră; apoi pentru activitatea lor ca atari, nu pot decurge nici pedepsă, nici ale prejudecății.

Articolul XXIII.

Cheieștiile facute în teritoriile ocupate, cu mijloacele Puterilor Aliate, intră lucrări publice, cuprinzându-se și întreprinderile industriale, vor fi înapoiate acestor pureri la predare.

Până la părăsirea teritoriilor ocupate de puterile centrale, se vor respecta normele de răsboi pe Dunăre. Acestea vor naviga în jos până la mare, în sus până la granița superioară a proprietății teritoriale Statului.

Capitolul al șaselea

Articolul XXIV.

Romania va încheia pace cu Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria și Turcia cu un act de navigație pe Dunăre, pe bazele următoare.

(Urmează dispozițiunile de amanunt).

Articolul XXV.

Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria, Turcia și România au dreptul să se vadă în jos până la mare, în sus până la granița superioară a proprietății teritoriale Statului.

Ele însă nu pot intra în legătură cu jurnalul unui alt stat, sau să abordeze acolo, decât cu abordarea obisnuită pe cale diplomatică, a aceluia stat, afară de cauză de forță majoră.

Fiecare putere reprezentată în Comisiunea gurilor Dunării are dreptul de cale cădăt doar vase de răsboi uscate la gurile Dunării ca staționare. Aceasta poate staționa în sus până la Dunăre fără o autorizare.

În porturile și apele Dunării se recunosc vasele de răsboi menționate la anlinierea I, 2, toate privilegiile și folosalele pentru vasele de răsboi.

Capitolul al șaptelea

Articolul XXVII.

În România se recunoaște cultul româno-catolic, gr.-unit, protestant, moamen-dan și iudeac acesă libertăți și același protecție legală și administrativă ca și celul român-orthodox. În deosebi trebuie să li se recunoască dreptul de a înțelege parohii sau comunități de cult, și de a înființa școle, care vor fi private ca școale particulare, și nu vor putea fi impiedicate în activitatea lor decât numai în cazul unei

atingeri a asigurării statului sau a ordinii publice.

Elevii pot fi sălii a lăua parte la învățământul religios în toate școalele publice și particulare, numai întrucât li se predă de cără profesori indreptăți de conștiințele lor.

Articolul XXVIII.

Osebirea de confesie religioasă nu trebuie să exercite în România nici o preasă așa cumă ar trebui.

Principiul exprimat la anliniut I. va fi adus la indeplineală și în ceea ce privește împărtășirea locuințelor României fără supușenie, cuprinzându-se și evenii priviți acolo până acum ca străini. În acest scop, se va crește în România, în locul de la care în oră ceață, tot ce face supușenie, caru au luat parte în răsboi, fie în serviciul militar activ, fie în serviciul auxiliar sau ce se cîntă născut în jară și stabilit acolo și se trag din părini născut acolo, vor fi soții, fără altă considerație, de cetățeni români deplin îndreptați, și ca atari vor fi înscrisi la tribunale. Dobândirea cetățeniei române se va înfiinde și asupra soților legitimi și asupra copiilor români ai unor asemenea persoane.

Capitolul al optulea

Articolul XXIX.

Raporturile economice între puterile aliate și România vor fi regulați prin convenții speciale care vor forma o parte întregitoare a tratatului de pace și întră în vigoare odată cu acestea, întrucât în ele nu se prevede altfel.

Același lucru se stabilește și în privința raporturilor de drept public și privat a regulilor pagubelor de răsboi și civile, preschimburi de prisoriști și de internați civili, a decretului de amnestie, precum și în privința tratamentului vaselor fluviale și a orăilor mari miijoice de transport, cîteva în putere adversarului.

Pentru interpretarea acestui tratat sunt hotărâtoare textele german și cel român, textul german, unguresc și cel român, preschimburi relativa dintre Austro-Ungaria și România, textul bulgar și cel român pentru relațiunile dintre Bulgaria și România, și cel român pentru relațiunile dintre Bulgaria și România, și cel român pentru relațiunile dintre Turcia și România.

Acest tratat de pace va fi ratificat, întrucât nu se prevede altfel în el, odată cu ratificarea sa.

Spre credința cărora plenipotențișii au semnat acest tratat de pace și au pus pe dânsul sigiliile oficiale.

Făcut în cinci exemplare originale, la București la ... 1918.

Stirile zilei

Din calatoria în Orient. Părechea imperială și regală, întorcându-se din Constantinopol, s'a oprit la Filippopol, unde Maiorul d. a. de stat o cimitiriu pe coscaugă principesa Maria Luiza și mama împărată și regina Zita, și prima soție a regelui bulgar Ferdinand. Dupa Filippopol trecut a trecut prin Sofia; aici, la gară, regelui Ferdinand cu familia și ministrii săi și lui au adăuga de la Măiestilelor Lor. La Belgrad s-a oprit o rătăciu; oră: suveranul a primit aici defilarea trupelor de acolo. În aceeași zi seara, în 24 l. c., părechea dominoare a sosit la Belgrad.

Nu mai formează teritoriu de răsboi. Comitetul Treiților și Cloci, Încadrându-se cu Germania, Austria și Turcia cu un act de navigație pe Dunăre, în sus până la granița superioară a proprietății teritoriale Statului.

Cincisprezece mil ofișeri avansați. Külüg-Hadiy publică avansările în armată în luna Mai a anului curent. Au fost avansați 15.000 ofișeri.

Al optulea imprumut de răsboi. Pre-gătirea pentru emisunia imprumutului al optulea de răsboi s-a inceput. Termenul emisiunii nu se stabilește. În cercuri finanțare se sustine că subscrisele la imprumut se vor face pe termenul secrescutei, când se vor începe valorizarea recoltelor și cercuriile economice vor dispune de capital.

Se înlocuiează ajutoarele coloră pagubii prin răsboi în Ardeal. Într-o acoperire a ajutoarelor coloră pagubii prin răsboi în Ar-

deal, ministru de interne a licvită deocamdată sumă de 10 milioane coroane. Suma aceasta se va folosi mai ales spre a se proteja vitele cornute. Cei pagubii vor fi ajutați numai în măsură reclamată de asigurarea necesităților celor mai imperioase ale lor. Dacă situația călăpușă acordul garantă îndeală, ajutorul se acordă sub titlu de imprumut, fără camete.

Să stabilește cota nouă pentru răsboi.

Oordonanță nouă a ministrului alimentației publică dispusă în orase în vîntoră și peșteri și capete de răsărită 7 kg. față. Produdenții vor primi 12 kg., persoanele de gen feminin 10 kg., iar copiii 9 kg. Muncitorii industriali vor primi 10-5 kg., femeile 9, iar copiii lor 8-5 kg.

Di nou din România pentru Ungaria. În termenul nouu contract comercial încheiat cu România, aceasta va da Ungariei trei sute de mii de ori. Predarea se va face sub supravegherea consilierului ministerial Béla Dörner. Pe la Petroșeni vor fi măinate în Ungaria 20.000, pe la Turnu-roșu 80.000, iar pe la Bran și Timiș vîr-o 70.000 de ore. Prețul de o oată este 160-200 coroane.

După 50 de ani. Ordinul premontrilor din Jászvásar cu incepere din anul 1868 a primit spre ingrijire lăsământul literar al poetului maghiar Mihail Tompa, sub condiție de a nu fi deschis pînă în 1918. La cincizeci de ani, lăsământul și gălăzău este deschis în mod solemn în 21 Mai a. c. și acăd academiei de științe din cîstăpă. Conține o astă numită *Carte neagră*, în care poetul caracterizează unele personaje ale timpului său.

Trei sute ani dela Iasunirea răsăbului de 30 de ani. În 23 Mai s'a înălmătit la 100 de ani de la săbieniul răsăbului de 30 de ani (1618-1648). Marele răsboi religios s'a inceput cu răscăola stăriilor bune împotriva puterii împăratului Ferdinand. La anul 1620 în lupină della Muntele alb boemii au fost învinși, fără statul boem s-a înceat să mai există.

Floata rusească pe Marea Neagră. Agenția Rusă aduce sătire, că întraga flotă rusescă de pe Marea Neagră va trece în proprietatea Ucrainei.

In mintirea iubitorilor răposăi. Maria Olaria n. Muzeata, soție de învățător în Poplaca, într-o odihnă sufletului tatălui său decedat, a binevoită într-o cale de la 100 de ani, a cîntat la *Llegat Nela Stroila* pentru ajutorarea copiilor săraci din Sibiu-cetate, aplicăt la meserii. Pentru priinții exprimă sincere mulțumiri: Vic. Tordășianu, președintul Reuniunii sodaliilor români sibiene.

Binevoitorii clasei noastre de mijloc. parohul Nicolae Gheorghe din Bierzan și soția sa Eugenia n. Avram, în nemărginită dragoste ce o poartă claselor noastre de mijloc, a binevoită dăruii sumă de 30 de coroane, din care 15 cor. la fondul Andrei baron de Saguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor, iar 15 cor. la fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor săracă. Pentru darul generos aduce calde mulțumiri: Vic. Tordășianu, președintul Reuniunii sodaliilor sibiene.

Prețul pământului în comitatul Băsău. Bogoră, Biserica romano-catolică din Neo-planta a vândut nu de mult 157 jugăre pământ cu prejul de 1.100.000 coroane. Un jugăr de pământ a costat 6880 coroane. Un comerçant a cumpărat 80 jugăre pământ cu 800.000 coroane, va să zică cu zecă mii coroane jugărul.

Cărți și reviste

Frunzule din răsboi. Versuri ardeleani. Adinăte și susținute de E. Hodges. O broșură de frumoase cantece. Costă 20 filieri. A se cere dela *Libreria Arhiepiscopală*.

Teatre în Sibiu

Teatrul orașului. Director: Leo Bauer. Marți, în 28 Mai: *Casa cu trei felii* (Das Dreimäderhaus), operetă.

Miercuri: *Frau Suitter*, dramă în 5 acte, de C. Schönher.

Începutul la: 7/4 ore seara.

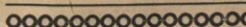
Teatrul cinematografic Apollo. Strada Schei.

Duminică: Director: D-na Emil Tóth.

Marți, în 28 Mai: *Taifun*, dramă în 4 acte din viața japonezilor.

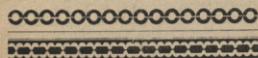
Miercuri: *Corbil*.

Începutul la: 7 și 9 ore seara.

Anunt de căsătorie.

Un negustor român în etate de 31 ani, care dispune de un capital de peste 6000 cor., în bani gata, visează să se căsătorească cu o domnișoară sau doamnă văduvă fără copii, în etate de 15 până la 40 de ani, inteligență și bună gospodina, care să se priceapă la vânzarea în cărinciu, boltă și trafic, la gătirea bucătelor și susținerea curăteniei, să vorbească, scrie și cîteasă perfect limba română și maghiară, dacă și germană și mai bine. Averea sau zestre să aibă în bani gata de 3000 cor. în sus. Doritoarele de a încheia o astfel de căsătorie, au și trimite în curs de 30 zile, în plicuri duple, ofertele provăzute cu fotografie, indicând averea de care dispun, și etate. Ambele plicuri să fie provăzute cu mărcele postale cerute la recomandanță. Ne apunând la vreun bun înțeles, la dorință fotografia se retrimit. Ofertele sunt să se adresa la Administrația acestui fol, sub l. 1886. 3. 15. V.

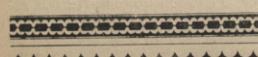

La Librăria arhidicezana din Sibiu—Nagyszeben se află de vânzare următorii numeri din

Biblioteca școlarilor

- îngrijită de V. Stan, profesor.
Nr. 1. Legende, de S. Fl. Marian.
" 2. Episuri.
" 3. Balade populare, de V. Alecsandri.
" 4. Din lumea paserilor, legende după S. Fl. Marian.
" 5. Semînta română, de V. Alecsandri.
" 6. Pîtroul.
" 7. Împăratul Rogojină.
" 8. În cronică sănătății.
" 9. Tarii române.
" 10. Luptele lui Traian cu Daci, după A. Vîlăuță.
" 11. În Nazaret.
" 12. De Craciun.

Prețul: de fiecare număr 10 fil. plus plus porto postal recomandat 40 fil.

Potrete, Discursi, hinguri, Cădelește, Crucile și Candele : : :
se pot procura prin

Librăria Arhidicezana.

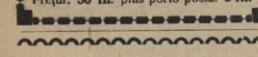
La «Librăria Arhidicezana» în Sibiu, Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Span

conferență cîtită la congresul Invățătorilor gr.-or. român din Biharia : : : de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

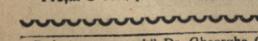
A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană :

Predici

de
Mihai Păcălian,
protoierebier.

și alii preoți din presbiteriatul B.-Comocului.

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

La «Librăria Arhidicezana» în Sibiu, Nagyszeben se află de vânzare :

Semînte din agrul lui Cristos

cuvântarii bisericesti pe toate Dumineciile și sărbătorile de peste an, precum și la casuale bisericesti, publice și private de

Zacharia Boiu, fost asesor consil. etc.

Tomul I: Cuvântari la Dumineciile de peste an.

Tomul II: de peste an, precum și la casuale.

Cuvântari bisericesti la înmormântări,

parastase și ale festivității funebrale. Adaus de texturi biblice pentru cînvântări funebrale,

Cuvântări funebrale și memorialie.

Prețul: de fiecare tom 3 Corone
plus porto postal 3 Corone.

A apărut și se află de vânzare la Librăria : Arhidicezana din Nagyszeben—Sibiu :

Tipicul biserică ortodoxe
Intocmit pentru trebuințele preotilor români și ale elevilor seminariali ==

de
Aurel Popoviciu,
dubluvîs-econom seminarial și director de cărti bisericesti și de teologie.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidicezan printr decisul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor.
plus 50 fil. porto, recomandat.

A apărut în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane :

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

converziori teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andrei”. Cuprinse: Succesul și exercitarea. Problema succesului. Idei stăvicioase. Zeificarea succeseului. Zodia. Perioadă fatală. Planul de împătușă. Nu fumesc? Înă și o tigăretă...? Păhărele de bugetură. Verbole obscene. Steaua celor septă voiniciei. Timpul și aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietenia. Găveala. Despre Dilectul Domn. Vîrtoala deosebită. Orientările și destinaționile. Nobilitatea. Inclinația și destinele nobile. Concurența socială. Capitalul celor deosebiti. Obiectivitate și o părere. Găveala dumnezeiasca. Minuna. Împărăția timpului. Statornicia. Împărăție și învingători. Puterea și suzeranitatea unui părinte către fiul său.

Dupa cum se vede din acest cuprins bogat, Secretul succesului și o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineri, astăzi destul de mirată.

Se adă în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezana din Sibiu, exemplar brocat (280 pagini format S) cu 20 corone.

Revenzătorilor se dă un rabat de 20%.

Anunt.

Să redusă prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andrei baron de Șaguna, de N. Popescu, arhiep. de Oradea, 25 cor., la 2 cor. și

2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andrei baron de Șaguna, sau întreținerea națională politice ale românilor 1846—1873, de N. Popescu, arhiep., vic. arhiep., Tomul I de 2 cor. 60 fil. la 2 cor.

3. Însemnările unui trăiescă. Crâncenești din sibuciunările dela noi, de O. Goga, de 3 cor., la 1 cor. 50 fil.

4. Desvoltarea primăului papal și înființarea unei creștinătăți. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la 50 fil.

Librăria arhidicezana.

„SECĂȘANA”,

cassă de credit și economii, societate pe acțiuni în Ludoșul-mare (Nagyludas) com. Sibiu.

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de credit și economii «SECĂȘANA», sunt invitați prin aceasta în virtutea §. 29 din statutele societății la

a X-a adunare generală ordinată,

ce se va ține în Ludoșul-mare la 13 iunie st. n. 1917, la ora 2 după ameazi, în localul băncii, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul direcției, bilanțul anului 1917 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Aprobarea bilanțului pe anul 1917, distribuirea profitului curat și votarea absolutului direcției și comitetului de supraveghiere.
3. Fixarea prețului marcelor de prezență și a taxei de cărăușie pentru membrii direcției și ai comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea lor 2 membri în direcție.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere pe termen de 3 ani.
6. Eventuale propuneri ale direcției.

Domnii acționari care voiesc a participa la adunarea generală în persoana sau prin plenipotenți, în conformitate cu §. 32 din statute, sunt rugați a-și depune actele și eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu 1 oră înainte de începerea adunării la cassa societății în Ludoșul-mare, sau cu 3 zile înainte la cassa instituției «Albină», «Porumbăcea» din Porumbacu-inf., «Mărgineana» în Poiana, și «Poporul» în Saliste.

Ludoșul-mare, în 26 Maiu 1918.

Direcținea.

1—1 (110)

Bilant la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon. Mérlegszámla 1917. évi december 31-én.

Pasiva — Teher.

	K f	K f
Casa în numărăt. — Penitul készlet	19,982-26	Capital social 600 bugăi astăzi la K 100—
Cartile de bancă și alte valioase valori	58,420—	Részvénnyelkötv. dobă deb. — 60,000—
Imprum. hîrt. — jehalogos kolónkön	11,959—	Fondul de rezervă — Tártákkalap — 14,935-16
Imprum. pe oblig. cu covenți — Kötélezvénnyelkön kezessé mellett	58,100-84	Fondul de pensiuni — Nyugdíjjalap — 1,087-41
Legezén. — Kötélezvénnyelkön kezessé mellett	3,600-9	Fondul de binefaceri și cultural — Jószabadjának földelőszövetsége — 54,930-56
Capital social netezit — Be nem holt részvénnyelkön	9,212—	Dep. sprc fructificare — Takarékbetét — 140-97
Depuner. proprii — Saját betétek	15,251-03	Reszont — Visszszámítólat — 141-97
Interese restante — Hárhalékos kamatok	8,615-74	Díjazás — Díjazás — 250-70
	13,675-83	Dividendi nereductibili — Fel nem visszatér. — 309-50
		Interese transitorie anticipate — Előigényezet általámenet kamatok — 425-03
		Profit eur. — Tiszta nyereség — 4,161-79
		137,654-83

Contul Profit și Perdere.

Esite — Kiadások.

Nyereség- és Veszteség-számla.

Intrate — Bevételek.

	K f	K f
Intereste: — Kamatok:		
pentru dep. sprc fructif.	2,507-60	dela escont — lezg. vält. nátn. 7,463-03
betelek sán.		dela imp. hîrt. — jeh. körles n. 895-89
pentru reszont — visszszámítólat — 17,76	338-30	créditul — hîrt. cu oblig. cu coven. kötelezettségi kamatok — 1,032-36
pentru alte imprum. — más kolónkön után	175,76	dela efecte (ajt.) — érték- papírok után — 180-70
	3,021-66	dupa depuner. proprii — — — — — 201-03
Spese: — Kötélezvénnyelkön	1,500—	betétek kamat — — — — — 9,773-61
— Hárhalékos	200—	Prov. și alte venite — Jutalek. és más jov. 1,389-05
Spese de birou — Irodalkölts.	258-48	
Porto postal — Postabér —	22-75	
Munka díjak — Jel. díjak	36—	11,162-66
Dári: — Adókk:	2,017-23	11,162-66
directa, megtér. și com. — 1,436-92		
10% după int. dep. — 10%	525-66	
betétek kamat — — — — — 1,961-98		
Profit curat — Tiszta nyereség	4,161-79	

Ludoșul-mare, — Nagyludas, la 31 Decembrie 1917.

Ieronim Spornic m. p., director executiv — vezérigazgató.

Alexiu Staicu m. p., cassár — pénztárnok.

DIRECTIUNEA: — AZIGAZGATÓSA:

Nicolae Dobrotă m. p., prez.-elnök. Ioan Mărginean m. p. A. Staicu m. p.

I. Spornic m. p. Moisă Popp m. p. Ilie Zidu m. p. Iacob Manuil m. p.

Subvențional comitet de supraveghiere am exanimat conturile prezentate și le-am afișat în deplină ordine și în consonanță cu registrele instituției. — Alături de felicitățile bizezzintăgădile jelen számldák felülvizsgáltuk és azokat rendben és az intenzel könyvelivel összhangban találtuk.

Ludoșul-mare, — Nagyludas, la 26 Maiu 1918.

G. Comșa m. p., prez.-elnök. I. Staicu m. p. St. Medeaș m. p. I. Noamțiu m. p. Ioan Vătăsan m. p., revizor expert al «Solidaritatei» — «Solidaritatea» revizora.

Editura și tiparul tipografiei arhidicezane

Redactor responsabil Dr. Gheorghe Comșa.